

Reactie MNO inzake consultatie

‘Wijziging bevoegdheden ondernemingsraden inzake de arbeidsvoorwaarde pensioen’

De Stichting MNO heeft kennisgenomen van het voorstel tot wijziging van de Wet op de ondernemingsraden en de Pensioenwet in verband met de bevoegdheden van de ondernemingsraad inzake de beloningen van bestuurders en inzake de arbeidsvoorwaarde pensioen. In dit document wil het MNO zijn opvattingen kenbaar maken over het onderwerp de arbeidsvoorwaarde pensioen. In een separaat document worden de opvattingen over de beloningen van bestuurders weergegeven.

Voorafgaande aan de advisering van de SER eind juni 2014 heeft het MNO over ditzelfde onderwerp op 6 juni 2014 een brief aan de SER geschreven, waarin we onze visie kenbaar maakten. Naar aanleiding van enkele punten daaruit wil het MNO hieronder breder kenbaar maken.

Toegevoegde waarde wetvoorstel

Het MNO vindt dat de voorgestelde wetswijziging in het verbreden van het instemmingsrecht ongeacht de pensioenuitvoerder **de invloed** en **betrokkenheid** van de ondernemingsraden bij de arbeidsvoorwaarde pensioen **vergroot**.

In de hierna volgende beschouwing doet het MNO nog vier aanbevelingen en een onderschrijving:

- 1. De werkgever niet alleen te verplichten de pensioenopleiding voor leden van de ondernemingsraad te faciliteren, maar ook te stimuleren van dit recht gebruik te maken;**
- 2. De SER te verzoeken niet alleen het extra tijdsbeslag en de hogere kosten van dit instemmingstraject in kaart te brengen, maar ook de opbrengst van a. het vermijden van onnodige kosten, b. betere onderbouwing besluit en c. grotere gedragenheid door deelnemende belanghebbenden van het besluit;**
- 3. De werkgever te verplichten niet alleen de ondernemingsraad, maar ook de organisatie van gepensioneerden te consulteren;**
- 4. Zowel de zeggenschap als de medezeggenschap toe te staan het initiatief te nemen aan de andere partij een voorgenomen besluit ter instemming aan de wederpartij voor te leggen als daartoe aanleiding is.**

Voorts onderschrijft het MNO de drie aanbevelingen die Pensioen Perspectief in deze consultatie heeft gepubliceerd.

Meerwaarde ondernemingsraad erkend, nu ook op het gebied van Pensioenen

Het MNO is zeer verheugd met de constatering van de Staatssecretaris dat de medezeggenschap goed geworteld is in de individuele ondernemingen en binnen het ondernemingsklimaat en dat de ondernemingsraad als informatiekanaal en als intermediair optreedt, waarbij hij potentiële belangenconflicten tijdig onderkent en dat de betrokkenheid van de ondernemingsraad meerwaarde heeft voor het personeel en onderneming. Bovendien is het MNO erover verheugd dat de Staatssecretaris een wetsontwerp heeft vervaardigd, waarin de governance op pensioengebied beter geregeld gaat worden.

Materiedeskundigheid

Wil de ondernemingsraad een goede sparring partner van de werkgever zijn, dan zal de ondernemingsraad materiedeskundig moeten zijn. Vanuit de positie van een lid van de ondernemingsraad, die zijn tijd en capaciteiten moet verdelen over zijn reguliere werk en alle medezeggenschapstaken kan nauwelijks verwacht worden op alle gebieden volledig deskundig te zijn. Het is daarom goed te lezen dat in het wetsontwerp een verplichting aan de werkgever wordt opgelegd om het lid van de ondernemingsraad te faciliteren opleidingen op dit gebied te volgen, zodat een oordeel gevormd kan worden over de inhoud en de consequenties van het door de werkgever voorgelegde besluit. Bovendien is het verstandig dat de werkgever ook externe expertise moet faciliteren wanneer de ondernemingsraad daartoe aanleiding ziet.

Goede kennis van zaken is niet alleen vereist voor een goed en nuttig overleg tussen ondernemingsraad en werkgever, maar ook voor een goede en onderbouwde presentatie door de ondernemingsraad aan de achterban.

Stimuleren van het tot zich nemen van pensioen kennis

Wanneer de werkgever in een goed poldermodel op een snelle en nuttige wijze overleg over pensioenzaken met zijn ondernemingsraad wil voeren en van de ondernemingsraad dit goed met de achterban te communiceren zou het van belang zijn de opleiding op pensioengebied niet alleen te faciliteren, maar ook te stimuleren, ook als een bedrijfsbesluit nog niet direct aan de orde is.

Aanbeveling

- 1. Er zorg voor te dragen dat de werkgever de leden van de ondernemingsraad stimuleert pensioen kennis tot zich te nemen, ook als een besluit daarover nog niet aan de orde is. Dit is noodzaak om gezamenlijk een snel en nuttig overleg over eventueel later te nemen besluiten te kunnen nemen en om de ondernemingsraad in staat te stellen het genomen besluit op een duidelijke wijze aan de achterban te kunnen communiceren.**

Regeldruk en tijdsbeslag

Op verzoek van de Staatssecretaris heeft de SER een raming gemaakt van de verhoogde regeldruk en de toename van het tijdsbeslag. Het viel en valt het MNO op dat op de keerzijde van een goed doordacht en door de deelnemers gedragen besluit niet wordt ingegaan. Wanneer een besluit achteraf terug genomen of gewijzigd moet worden, kost dat veel organisatiekosten en dus veel geld. Bovendien is het veel waard als de deelnemers van het pensioenfonds ervan doordrongen zijn dat de werkgever bepaald niet lichtzinnig met de materie omgaat. Voor wat hoort wat. De actieve deelnemers zullen bij een begrijpelijk, transparant en goed overwogen besluit respect voor de werkgever hebben en zullen - welhaast onwillekeurig - in hun werk dat respect aan de werkgever tonen. Sleutel om de communicatie goed te laten lopen is de ondernemingsraad. Voor de ondernemingsraad is het usance te vooraf na te gaan of een besluit door de achterban geaccepteerd en gewaardeerd zal worden. Dit is een traject dat voor de werkgever veel lastiger is, veel meer tijd dure kost en waarbij meningen nogal eens gefilterd overkomen. Het MNO hecht zeer aan de meerwaarde van de ondernemingsraad, die de Staatssecretaris ook al bij de adviesaanvraag aan de SER al zo duidelijk heeft benoemd.

Aanbeveling

2. De SER te verzoeken niet alleen een beschouwing te geven over het extra tijdsbeslag en de extra lastendruk, maar ook de meerwaarde van het intermediair van de ondernemingsraad, waardoor a. kosten van redresseren, c.q. opnieuw aanpassen worden vermeden b. het besluit (nog) beter wordt onderbouwd en c. (nog) beter door de medewerkers, slapers en gepensioneerden wordt gedragen.

Waarom nieuwe rol OR?

Als de ondernemer geen overleg voert met sociale partners op pensioengebied, zou het natuurlijk veel eenvoudiger zijn als de ondernemer zonder enige verdere consultatie met betrokkenen een besluit zou kunnen nemen. Waarom heeft de staatssecretaris ervoor gekozen om de ondernemingsraad in te schakelen? Kennelijk wil de Staatssecretaris de betrokkenheid en de gedragenheid van het besluit versterken door die betrokkenen bij het overleg in te schakelen. Zodra de ondernemingsraad op de hoogte gesteld is van het voornemen tot instelling of wijziging zal de ondernemingsraad zich een oordeel moet vormen over de inhoud en de gevolgen van het voorgenomen ondernemersbesluit. Hiertoe zullen de leden van de ondernemingsraad zich wenden tot de achterban. De achterban op pensioengebied bestaat zowel uit actieven als post-actieven. Het bereiken van de post-actieven is voor de ondernemingsraad een welhaast onmogelijk opgave. Bij enkele ondernemingen is hiervoor een oplossing gevonden. De ondernemer vroeg zowel aan de ondernemingsraad als de organisatie van gepensioneerden of zij beide, onafhankelijk van elkaar, een handtekening wilden plaatsen onder het besluit. Het MNO wil dit bestempelen als best practice. Het MNO wil aanbevelen om deze handelwijze in de concept wettekst op te nemen.

Aanbeveling

3. Opnemen dat zowel aan de ondernemingsraad als aan de organisatie van gepensioneerden voorgenomen ondernemersbesluiten op pensioengebied worden voorgelegd.

Inhoud versus uitvoering

De opmerking die het MNO had over het grensgebied tussen inhoud en uitvoering, is al zeer duidelijk door Pensioen Perspectief met een aanbeveling aan de orde gesteld. Deze onderschrijft het MNO (zie ook hieronder).

Instemmingsrecht

Het is gebruikelijk dat de werkgever het initiatief neemt om besluiten voor te bereiden en uit te werken en vervolgens aan een werknemersvertegenwoordiging voor te leggen. In de snel wijzigende omgeving van pensioenland kan het voorkomen dat de door de ondernemingsraad de gegeven instemming een zodanig ander karakter heeft gekregen dat het niet meer beantwoordt aan de bedoeling van de gegeven instemming. Het MNO wil in overweging geven om het initiatiefrecht tot een voorgenomen besluit niet alleen bij de werkgever, maar ook bij de medezeggenschap neer te leggen.

Aanbeveling

4. Op te nemen dat dat zowel de zeggenschap als de medezeggenschap het initiatief kan nemen een voorafgaand besluit aan elkaar ter instemming kan voorleggen wanneer de omstandigheden aantoonbaar gewijzigd zijn en er daarom materiële reden zijn het besluit te herzien.

Onderschrijven aanbevelingen Pensioen Perspectief

In de aanloop naar de opstelling van dit document heeft het MNO gesproken met mw. Van Herpen van Pensioen Perspectief. Onafhankelijk van elkaar hebben het MNO en Pensioen Perspectief ieder vanuit de eigen visie verschillende commentaren opgesteld. Het MNO wil hierbij aangeven en openlijk kenbaar maken dat het MNO de argumenten en aanbevelingen van Pensioen Perspectief ten volle onderschrijft.

Vanzelfsprekend is het MNO gaarne bereid een en ander mondeling verder toe te lichten.

Nol Westermann, penningmeester Stichting MNO
16 maart 2015

In de Stichting MultiNationale Ondernemingsradenoverleg komen vertegenwoordigers van (Centrale) Ondernemingsraden van een vijftigtal grote internationale concerns op regelmatige basis bijeen. Doel van de stichting is het bevorderen van medezeggenschap. Bij deze aangesloten concerns werken meer dan 635.000 mensen in Nederland en nog eens ruim 4,3 miljoen in het buitenland. www.stichting-mno.nl